

Prečišćeni tekst Zakona o boračkoj i invalidskoj zaštiti obuhvata sljedeće propise:

1. Zakon o boračkoj i invalidskoj zaštiti ("Službeni list Republike Crne Gore", br. 069/03 od 25.12.2003),
2. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o boračkoj i invalidskoj zaštiti ("Službeni list Crne Gore", br. 021/08 od 27.03.2008),
3. Zakon o izmjenama Zakona i drugih propisa zbog ustavne promjene u nazivu države ("Službeni list Crne Gore", br. 073/10 od 10.12.2010),
4. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona kojima su propisane novčane kazne za prekršaje ("Službeni list Crne Gore", br. 040/11 od 08.08.2011),
5. Zakon o dopuni Zakona o boračkoj i invalidskoj zaštiti ("Službeni list Crne Gore", br. 001/15 od 05.01.2015),
6. Zakon o izmjenama Zakona o boračkoj i invalidskoj zaštiti ("Službeni list Crne Gore", br. 052/16 od 09.08.2016), u kojima je naznačen njihov dan stupanja na snagu.

ZAKON

O BORAČKOJ I INVALIDSKOJ ZAŠTITI

("Službeni list Republike Crne Gore", br. 069/03 od 25.12.2003, Službeni list Crne Gore", br. 021/08 od 27.03.2008, 073/10 od 10.12.2010, 040/11 od 08.08.2011, 001/15 od 05.01.2015, 052/16 od 09.08.2016)

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Boračka i invalidska zaštita u Crnoj Gori obuhvata zaštitu:

- 1) boraca;
- 2) porodica palih boraca;
- 3) ratnih vojnih invalida i mirnodopskih vojnih invalida (u daljem tekstu: vojni invalidi);
- 4) civilnih invalida rata;
- 5) članova porodica umrlih boraca, vojnih invalida i civilnih invalida rata.

Član 2

Borcima, porodicama palih boraca, vojnim invalidima, civilnim invalidima rata i članovima njihovih porodica obezbjeđuju se prava za slučaj:

- 1) invalidnosti ili tjelesnog oštećenja pri vršenju vojnih dužnosti i drugih dužnosti za ciljeve odbrane i bezbjednosti zemlje;
- 2) pogibije lica pri vršenju vojnih dužnosti i drugih dužnosti u ratu za ciljeve odbrane i bezbjednosti zemlje;
- 3) pogibije lica pri vršenju vojnih dužnosti i drugih dužnosti u miru za očuvanje suverenosti, teritorije, nezavisnosti i ustavnog poretka Crne Gore;
- 4) invalidnosti ili tjelesnog oštećenja kod civilnog stanovništva u ratu i poslije ratnom periodu od zaostalog ratnog materijala;
- 5) smrti korisnika prava.

Član 3

Prava iz boračke i invalidske zaštite su lična prava i ne mogu se prenositi na druga lica.

Prava iz boračke i invalidske zaštite ne mogu zastarjeti, osim prava na potraživanje dospjelih, a neisplaćenih iznosa, u slučajevima utvrđenim ovim zakonom.

Član 4

Prava iz boračke i invalidske zaštite stiču se, ostvaruju i koriste na način i pod uslovima propisanim ovim zakonom.

Član 5

Sredstva za boračku i invalidsku zaštitu obezbjeđuju se u budžetu Crne Gore.

II KORISNICI PRAVA

Član 6

Korisnici prava, u smislu ovog zakona, su:

- 1) borac;
- 2) vojni invalidi;
- 3) porodica palog borca;
- 4) civilni invalid rata;
- 5) članovi porodice umrlog borca, vojnog invalida i civilnog invalida rata.

1. Borac

Član 7

Borac, u smislu ovog zakona, je državljanin Crne Gore koji je:

- 1) u ratu vršio vojne dužnosti ili druge dužnosti radi odbrane suverenosti, teritorije, nezavisnosti i ustavnog poretka Crne Gore;
- 2) vršio vojne dužnosti ili druge dužnosti u vezi sa učestvovanjem u oružanoj akciji preduzetoj za vrijeme mira radi odbrane suverenosti, teritorije, nezavisnosti i ustavnog poretka Crne Gore;
- 3) učestvovao u oslobodilačkim ratovima od 1912. do 1918. godine, koji je na vojnim dužnostima u sastavu oružanih snaga Crne Gore ili Srbije ili oružanih snaga blokova država u kojim su se nalazile Crna Gora i Srbija učestvovao u tim ratovima;
- 4) učestvovao u Drugom svjetskom ratu, kao pripadnik Vojske Kraljevine Jugoslavije u ratu od 6. do 17. aprila 1941. godine ili u sastavu savezničkih armija;
- 5) učestvovao u narodnooslobodilačkoj borbi u Drugom svjetskom ratu kao pripadnik partizanskih odreda narodnooslobodilačke vojske i partizanskih odreda Jugoslavije, odnosno Jugoslovenske armije od 17. aprila 1941. do 15. maja 1945. godine, kome je aktivan i organizovan rad priznat u poseban staž u dvostrukom trajanju po propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju;
- 6) vršio vojne dužnosti ili druge dužnosti za vojne ciljeve ili za ciljeve državne bezbjednosti u oružanim akcijama poslije 17. avgusta 1990. godine na poziv Vojske Jugoslavije.

2. Vojni invalidi

1) Ratni vojni invalid

Član 8

Ratni vojni invalid je državljanin Crne Gore koji je zadobio ranu, povredu, ozljedu ili bolest, pa je zbog toga nastupio invaliditet od najmanje 20% oštećenja organizma, i to:

- 1) vršeći vojne dužnosti ili druge dužnosti za vojne ciljeve u ratu ili oružanoj akciji za očuvanje državne bezbjednosti u miru, u slučajevima iz člana 7 ovog zakona;
- 2) vršeći vojne dužnosti u stranoj zemlji koja je u oružanom sukobu, ako ga je na vršenje te dužnosti uputio nadležni vojni organ u okviru međunarodnih obaveza Crne Gore;
- 3) za vrijeme zarobljeničtva u ratu u koje je dospio kao lice iz člana 7 ovog zakona, odnosno kao lice iz stava 1 tačka 2 ovog člana.

Član 9

Ratni vojni invalid je državljanin Crne Gore kod kojeg je postojala bolest koja se pogoršala u slučajevima iz čl. 7 i 8 ovog zakona, usljed čega je nastupio invaliditet od najmanje 20%.

Član 10

Ratni vojni invalid je i stranac kod kojeg je nastupio invaliditet u slučajevima iz člana 7 stav 1 tač. 1 i 2 ovog zakona, ako svojstvo ratnog vojnog invalida po tom osnovu ne može ostvariti u svojoj državi.

Član 11

Ratni vojni invalid koji naknadno ispuni uslove za sticanje svojstva mirnodopskog vojnog invalida zadržava svojstvo ratnog vojnog invalida, a invaliditet mu se utvrđuje prema ukupnoj invalidnosti po oba osnova.

2) Mirnodopski vojni invalid

Član 12

Mirnodopski vojni invalid je državljanin Crne Gore koji je u miru kao kadet, lice u rezervnom sastavu ili dobrovoljac, vršeći službu u Vojsci Crne Gore (u daljem tekstu: Vojska), bez svoje krivice, zadobio ranu, povredu ili ozljedu zbog koje je nastupio invaliditet od najmanje 20%.

Nehat se ne smatra krivicom u smislu stava 1 ovog člana.

Član 13

Mirnodopski vojni invalid je državljanin Crne Gore koji je:

- 1) u miru kao kadet, lice u rezervnom sastavu ili dobrovoljac, vršeći službu u Vojsci, zadobio bolest koja je u uzročnoj vezi sa vršenjem te službe, zbog čega je nastupio invaliditet od najmanje 60%;
- 2) zadobio bolest koja je u uzročnoj vezi sa vršenjem vojne službe van Crne Gore u okviru međunarodnih obaveza koje je preuzela Crna Gora, pa je zbog toga nastupila njegova invalidnost od najmanje 50%;
- 3) usljed pogoršanja bolesti koju je zadobio u slučajevima i pod uslovima iz tač. 1 i 2 ovog člana, a koja je postojala prije stupanja u Vojsku, pa je nastupio invaliditet najmanje od 60%, odnosno 50%.

Član 14

Mirnodopski vojni invalid je i državljanin Crne Gore kod kojeg je nastupio invaliditet od najmanje 20% od zadobijene rane, povrede ili ozljede bez svoje krivice:

- 1) za vrijeme vojnostručne obuke u organizacijama koje odredi nadležni vojni organ, ako je obuku planirao, organizovao i kontrolisao organ Vojske i ako se obuka izvodi po pozivu nadležnog organa, kao i za vrijeme gađanja vatrenim oružjem i drugih oblika obuke koji po svojoj prirodi mogu izazvati povećanu opasnost za oštećenje organizma, a koji su predviđeni programom obavezne obuke za odbranu i bezbjednost;
- 2) kao žrtva napada u vezi sa obavljanjem službene dužnosti u zemlji ili inostranstvu u svojstvu zaposlenog u diplomatskom ili konzularnom predstavništvu Crne Gore ili kao lice upućeno u to predstavništvo radi obavljanja poslova iz nadležnosti Crne Gore.

Oblici vojne obuke koji izazivaju povećanu opasnost za oštećenje organizma iz stava 1 tačka 1 ovog člana utvrdiće se posebnim aktom organa državne uprave nadležnog za poslove boračke i invalidske zaštite.

Član 15

Mirnodopski vojni invalid koji naknadno ispuni uslove za sticanje svojstva ratnog vojnog invalida stiče svojstvo ratnog vojnog invalida, a invaliditet mu se utvrđuje prema ukupnom oštećenju organizma po oba osnova.

Član 16

Vršenjem službe, odnosno dužnosti u vezi sa službom u Vojsci smatra se obavljanje službe, odnosno dužnosti po odredbama zakona kojim se uređuju pitanja vojne obaveze.

Obaveznom vojnom službom smatra se vršenje vojne obaveze po odredbama zakona kojim se uređuje vojna obaveza.

3. Porodica palog borca

Član 17

Porodica palog borca, u smislu ovog zakona, je porodica lica koje je poginulo, umrlo ili nestalo u slučajevima iz čl. 7 i 8 ovog zakona ili je umrlo od posljedica rane, povrede, ozljede ili bolesti zadobijene u tim slučajevima u roku od godinu dana od dana nastanka invaliditeta.

Članovi porodice palog borca, u smislu ovog zakona, su:

- 1) bračni drug, djeca rođena u braku ili van braka i usvojena djeca, kao i pastorčad koju je pali borac izdržavao (u daljem tekstu: uža porodica);
- 2) roditelji kao i očuh, maćeha i usvojioci koje je pali borac izdržavao.

Članom porodice palog borca smatraju se i brat i sestra, ako su nesposobni za rad i privređivanje, a nesposobnost je nastupila prije navršene 15. godine života, ako ih je pali borac izdržavao.

4. Civilni invalid rata

Član 18

Civilni invalid rata je lice kod kojeg je nastupilo tjelesno oštećenje od najmanje 50% usljed posljedica rane, povrede, ozljede ili psihosomatskih bolesti koje su ostavile vidne tragove, a tjelesno oštećenje nastalo:

- 1) u vezi sa ratnim operacijama, kao što su bombardovanje, ulične borbe, zalutali metak i slično;
- 2) eksplozijom zaostalog ratnog materijala;
- 3) u vezi sa neprijateljskim terorističkim akcijama i neprijateljskim djelovanjem.

5. Članovi porodice borca, vojnog invalida i civilnog invalida rata

Član 19

Članom porodice borca, vojnog invalida i civilnog invalida rata smatra se član porodice umrlog borca, umrlog vojnog invalida i civilnog invalida rata.

Članovi porodice borca, vojnog invalida i civilnog invalida rata, u smislu ovog zakona, su:

- 1) bračni drug, djeca rođena u braku ili van braka i usvojena djeca, kao i pastorčad koju je borac, vojni invalid i civilni invalid rata izdržavao (u daljem tekstu: uža porodica);
- 2) roditelji, kao i očuh, maćeha i usvojioци koje je borac, vojni invalid i civilni invalid rata izdržavao.

III PRAVA

Član 20

Prava u smislu ovog zakona, su:

- 1) lična invalidnina;
- 2) dodatak za njegu i pomoć od strane drugog lica;
- 3) ortopedski dodatak;
- 4) porodična invalidnina i uvećana porodična invalidnina;
- 5) novčana naknada materijalnog obezbjeđenja;
- 6) porodični dodatak;
- 7) zdravstvena zaštita i druga prava u vezi sa ostvarivanjem zdravstvene zaštite;
- 8) ortopedska i druga pomagala;
- 9) banjsko i klimatsko liječenje;
- 10) besplatna i povlašćena vožnja;
- 11) pogrebni troškovi.

Član 21

Vojni invalidi i civilni invalidi rata razvrstavaju se, radi ostvarivanja prava po ovom zakonu, u grupe invaliditeta prema stepenu tjelesnog oštećenja organizma izraženom u procentu.

Procenat invaliditeta određuje se, trajno ili privremeno, srazmjerno oštećenju organizma koje je nastalo kao posljedica rane, povrede, ozljede ili bolesti zadobijene u slučajevima utvrđenim ovim zakonom.

Privremeni procenat invaliditeta utvrđuje se ako postoje izgledi da će se oštećenje organizma u znatnoj mjeri poboljšati primjenom bilo kojeg medicinskog sredstva (operativne intervencije, fizikalne terapije i rehabilitacije, medikamentozno liječenje i dr.).

Za određivanje procenta invaliditeta uzimaju se u obzir i oštećenja organizma nastala usljed upotrebe standardnih lijekova, operacija i drugih terapijskih poduhvata radi liječenja rana, povreda, ozljeda i bolesti zadobijenih u slučajevima utvrđenim ovim zakonom i nošenja ortopedskih pomagala, gubitka ili teškog oštećenja parnog organa, ako je drugi parni organ izgubljen ili teško oštećen usljed rane, povrede, ozljede ili bolesti zadobijene u slučajevima utvrđenim ovim zakonom, kao i u slučajevima kada je kod maloljetnika i ratnih zarobljenika nastupilo oštećenje organizma usljed psihosomatskih oštećenja i poremećaja.

Član 22

Prema procentu invaliditeta vojni invalidi razvrstavaju se u deset grupa, i to:

- I grupa - 100% invaliditeta sa njegom i pomoći od strane drugog lica;
- II grupa - sa 100% invaliditeta;
- III grupa - sa 90% invaliditeta;
- IV grupa - sa 80% invaliditeta;

- V grupa - sa 70% invaliditeta;
- VI grupa - sa 60% invaliditeta;
- VII grupa - sa 50% invaliditeta;
- VIII grupa - sa 40 % invaliditeta;
- IX grupa - sa 30% invaliditeta;
- X grupa - sa 20% invaliditeta.

Član 23

Prema procentu invaliditeta civilni invalidi rata razvrstavaju se u sedam grupa, i to:

- I grupa - 100% invaliditeta sa njegom i pomoći od strane drugog lica;
- II grupa - sa 100% invaliditeta;
- III grupa - sa 90% invaliditeta;
- IV grupa - sa 80% invaliditeta;
- V grupa - sa 70% invaliditeta;
- VI grupa - sa 60% invaliditeta;
- VII grupa - sa 50% invaliditeta.

Član 24

Svojestvo vojnog invalida i civilnog invalida rata na osnovu oštećenja organizma koje je nastalo usljed rane, povrede ili ozljede može se utvrditi samo ako je rana, povreda ili ozljeda ostavila vidne tragove.

Vidnim tragovima, u smislu stava 1 ovog člana, smatraju se jasno vidljivi tragovi na površini tijela i vidljiva oštećenja unutrašnjih organa utvrđena odgovarajućim dijagnostičkim metodama.

Član 25

Pri utvrđivanju procenta invaliditeta vojnog invalida, kod koga je u slučajevima iz člana 9 i člana 13 stav 1 tačka 3 ovog zakona nastupilo oštećenje organizma, uzima se odgovarajući procenat od cjelokupnog oštećenja organizma, s obzirom na prirodu bolesti i njen razvitak, trajanje i težinu ratnih napora, odnosno napora pri vršenju vojne službe, kao i u drugim slučajevima koji mogu uticati na bolest.

Procenat vojnog invaliditeta utvrđen rješenjem u smislu stava 1 ovog člana, na osnovu pogoršanja bolesti, koji je određen pri prvom utvrđivanju vojnog invaliditeta, ne može se povećavati bez obzira na dalje pogoršanje.

Član 26

Utvrđivanje invaliditeta vojnog invalida i civilnog invalida rata prema stepenu oštećenja organizma i drugim uslovima i kriterijumima za utvrđivanje invaliditeta sa medicinskim indikacijama za razvrstavanje vojnih invalida i civilnih invalida rata propisace se posebnim aktom organa državne uprave nadležnog za poslove boračke i invalidske zaštite.

Član 27

Lična invalidnina, porodična invalidnina, uvećana porodična invalidnina, dodatak za njegu i pomoć od strane drugog lica, ortopedski dodatak, novčana naknada materijalnog obezbjeđenja i porodični dodatak određuju se u mjesečnim iznosima.

Osnov za određivanje mjesečnih primanja iz stava 1 ovog člana je iznos od 307,00 €.

Mjesečna novčana primanja iz stava 1 ovog člana usklađuju se polugodišnje (1. januara i 1. jula tekuće godine) sa kretanjem troškova života i prosječne zarade zaposlenih na teritoriji Crne Gore, na osnovu statističkih podataka za prethodno polugodište, u procentu koji predstavlja zbir polovine procenta rasta, odnosno pada troškova života i polovine procenta rasta, odnosno pada zarada.

Izuzetno od stava 3 ovog člana, ako bi procenat koji predstavlja zbir polovine procenta rasta, odnosno pada troškova života i polovine procenta rasta, odnosno pada zarada iz stava 3 ovog člana doveo do negativnog usklađivanja, visina novčanih primanja iz stava 1 ovog člana neće se usklađivati.

Akt o usklađivanju mjesečnih novčanih primanja donosi organ državne uprave nadležan za poslove boračke i invalidske zaštite.

1. Lična invalidnina

Član 28

Pravo na ličnu invalidninu ima vojni invalid i civilni invalid rata.

Lična invalidnina određuje se prema grupi invaliditeta.

Mjesečni iznos lične invalidnine određuje se u procentu od osnova utvrđenog članom 27 stav 2 ovog zakona i iznosi, i to za:

- I grupu - 100%;
- II grupu - 73%;
- III grupu - 55%;
- IV grupu - 41%;
- V grupu - 29%;
- VI grupu - 18%;
- VII grupu - 13%;
- VIII grupu - 8%;
- IX grupu - 7%;
- X grupu - 6%.

2. Dodatak za njegu i pomoć od strane drugog lica

Član 29

Pravo na dodatak za njegu i pomoć od strane drugog lica, u smislu ovog zakona, ima vojni invalid I grupe sa 100% invaliditeta i civilni invalid rata I grupe sa 100% invaliditeta.

Pravo na dodatak za njegu i pomoć od strane drugog lica, u smislu ovog zakona, ima i vojni invalid II, III i IV grupe invaliditeta, kao i civilni invalid rata II, III i IV grupe invaliditeta sa ukupnim oštećenjem organizma koje je sa invaliditetom jednako oštećenju organizma vojnog invalida I grupe, odnosno civilnog invalida rata I grupe.

Član 30

Dodatak za njegu i pomoć od strane drugog lica određuje se u procentu od 50% od osnova utvrđenog članom 27 stav 2 ovog zakona.

Organ državne uprave nadležan za poslove boračke i invalidske zaštite posebnim aktom propisaće medicinske indikacije po osnovu kojih vojni invalid i civilni invalid rata ima pravo na dodatak za njegu i pomoć od strane drugog lica.

Član 31

Vojnom invalidu i civilnom invalidu rata korisniku dodatka za njegu i pomoć od strane drugog lica, kada je smješten u zdravstvenu ili drugu ustanovu duže od šest mjeseci u kojoj su mu obezbijeđeni njega i pomoć, obustavlja se isplata za vrijeme koje provede u takvoj ustanovi, osim ako sam snosi troškove smještaja i ishrane.

3. Ortopedski dodatak

Član 32

Pravo na ortopedski dodatak, u smislu ovog zakona, ima vojni invalid I do VI grupe i civilni invalid rata I do VI grupe invaliditeta kome je invaliditet utvrđen zbog oštećenja organizma koje je neposredna posljedica zadobijene rane, povrede, ozljede ili bolesti koja je prouzrokovala amputaciju ekstremiteta ili teško oštećenje funkcija ekstremiteta, kao i zbog potpunog gubitka vida na oba oka.

Član 33

Ortopedski dodatak određuje se u procentu od 25% od osnova utvrđenog članom 27 stav 2 ovog zakona.

Vrste oštećenja organizma po osnovu kojih vojni invalid i civilni invalid rata ima pravo na ortopedski dodatak propisaće posebnim aktom organa državne uprave nadležnog za poslove boračke i invalidske zaštite.

4. Porodična invalidnina i uvećana porodična invalidnina

Član 34

Pravo na porodičnu invalidninu imaju članovi uže porodice vojnog invalida od I do VII grupe, poslije njegove smrti, članovi uže porodice palog borca i članovi uže porodice lica koje je poginulo ili umrlo od posljedica rane, povrede, ozljede ili bolesti zadobijene u slučajevima iz čl. 12 i 13 ovog zakona.

Pravo na porodičnu invalidninu ima i bračni drug umrlog civilnog invalida rata koji je do njegove smrti bio korisnik dodatka za njegu i pomoć od strane drugog lica.

Pravo na porodičnu invalidninu ostvaruje se pod sljedećim uslovima:

- 1) udovica - kad navršši 45 godina života ili udovac kad navršši 50 godina života ili prije navršenih 45, odnosno 50 godina života ako su nesposobni za rad i privređivanje;
- 2) djeca, usvojenici i pastorčad - do navršene 15. godine života, odnosno do završetka školovanja, a najkasnije do navršene 26. godine života, a djeca palog borca do 27. godine života, a ako su nesposobni za rad i privređivanje za vrijeme dok ta nesposobnost traje, pod uslovom da je nesposobnost nastupila prije navršene 15. godine, odnosno 26. godine života, a kod djece palog borca do 27. godine života;
- 3) ako užu porodicu sačinjavaju bračni drug sa jednim djetetom ili sa više djece, bračni drug ima pravo na porodičnu invalidninu kao sauživalac sa njima bez obzira na uslove iz stava 1 tačka 1 ovog člana i to dok i jedno od te djece ima pravo na porodičnu invalidninu.

Lica iz stava 3 tačka 2 ovog člana koja su školovanje prekinula zbog služenja vojnog roka ili bolesti mogu koristiti pravo na porodičnu invalidninu i za vrijeme služenja vojnog roka, odnosno za vrijeme trajanja bolesti i to do navršene 26. godine života, a djeca palih boraca do navršene 27. godine života.

Izuzetno od odredbi st. 1 i 2 ovog člana, bračni drug vojnog invalida i bračni drug civilnog invalida rata koji je u vrijeme smrti bio korisnik dodatka za njegu i pomoć od strane drugog lica ima pravo na porodičnu invalidninu nezavisno od uslova predviđenih u stavu 3 tačka 1 ovog člana, ako je sa vojnim invalidom, odnosno civilnim invalidom rata živio u zajedničkom domaćinstvu.

Član 35

Članovi porodice palog boraca iz člana 17, članovi porodice vojnog invalida od I do VII grupe iz člana 19 stav 2 tačka 2 imaju pravo na porodičnu invalidninu iako su članovi uže porodice ostvarili ovo pravo.

Brat i sestra palog borca pravo na porodičnu invalidninu ostvaruju pod uslovima iz člana 34 stav 3 tačka 2 ovog zakona.

Član 36

Porodična invalidnina određuje se u procentu od 10% od osnova utvrđenog članom 27 stav 2 ovog zakona.

Porodična invalidnina za korisnika koji je to pravo ostvario kao član porodice palog borca, kao i vojnika na služenju vojnog roka i lica u rezervnom sastavu poginulog ili umrlog od posljedica rane, povrede, ozljede ili bolesti zadobijene za vrijeme vršenja vojnih dužnosti u Vojsci, određuje se u procentu od 60% od osnova utvrđenog članom 27 stav 2 ovog zakona.

Ako pravo na porodičnu invalidninu ostvaruje više članova porodice, za svakog sauživaoca iznos porodične invalidnine iz st. 1 i 2 ovog člana uvećava se za 50%.

Član 37

Ako pravo na porodičnu invalidninu koriste dva ili više članova porodice, porodična invalidnina pripada sauživaocima na jednake djelove.

Član 38

Roditelj palog borca koji nije imao druge djece, bračni drug palog borca koji nema djece, kao i dijete palog borca, pored prava na porodičnu invalidninu, imaju i pravo na uvećanu porodičnu invalidninu.

Uvećana porodična invalidnina iz stava 1 ovog člana određuje se u procentu od 35% od osnova utvrđenog članom 27 stav 2 ovog zakona.

Ako više lica iz stava 1 ovog člana ispunjavaju uslove za priznavanje prava na porodičnu invalidninu, uvećana porodična invalidnina u iznosu iz stava 2 ovog člana pripada svakom od njih.

Član 39

Članovi porodice koji ispunjavaju uslove za priznavanje prava na porodičnu invalidninu po osnovu više lica imaju pravo na porodičnu invalidninu u nesmanjenom iznosu po svakom od ovih lica, s tim da pravo na uvećanu porodičnu invalidninu iz člana 38 ovog zakona mogu ostvariti samo po jednom licu.

Član 40

Pod uslovima utvrđenim ovim zakonom, pravo na porodičnu invalidninu i uvećanu porodičnu invalidninu ima i vojni invalid.

5. Novčana naknada materijalnog obezbjeđenja

Član 41

Pravo na novčanu naknadu materijalnog obezbjeđenja u skladu sa ovim zakonom imaju borci, vojni invalidi, civilni invalidi rata i članovi njihovih porodica.

Pravo na novčanu naknadu iz stava 1 ovog člana imaju i članovi porodice palog borca.

Član 42

Lica iz člana 41 ovog zakona imaju pravo na novčanu naknadu materijalnog obezbjeđenja ukoliko su materijalno neobezbijeđeni, na način i pod uslovima utvrđenim ovim zakonom.

Član 43

Borac, vojni invalid, civilni invalid rata i članovi njihovih porodica, kao i članovi porodice palog borca smatraju se materijalno neobezbijeđenim licima ako nemaju prihode po osnovu:

- 1) radnog odnosa;
- 2) penzije;
- 3) samostalne djelatnosti;
- 4) staračke nadoknade poljoprivrednika;
- 5) materijalnog obezbjeđenja boraca;
- 6) materijalnog obezbjeđenja porodice.

Ako pravo na novčanu naknadu materijalnog obezbjeđenja koristi više lica kao sauživaoci, uslovi iz stava 1 ovog člana odnose se na svakog sauživaoca.

Pravo na novčanu naknadu materijalnog obezbjeđenja, bez obzira na uslove iz stava 1 ovog člana, imaju djeca palih boraca koja se nalaze na redovnom školovanju kao i članovi porodice palog borca kod kojih je postojala nesposobnost za rad i privređivanje prije navršene 15. godine života.

Član 44

Invalidnina, dodatak za njegu i pomoć od strane drugog lica, ortopedski dodatak, prihodi po osnovu odlikovanja, dodatak na djecu i novčane pomoći ne utiču na ostvarivanje prava na novčanu naknadu materijalnog obezbjeđenja u smislu ovog zakona.

Član 45

Promjene u prihodima iz člana 43 ovog zakona utiču na ostvarivanje i korišćenje prava na novčanu naknadu materijalnog obezbjeđenja, od prvog dana narednog mjeseca po nastaloj promjeni.

Promjene u broju članova domaćinstva (rođenje, smrt, napuštanje porodice i dr.) utiču na pravo na novčanu naknadu materijalnog obezbjeđenja, od prvog dana narednog mjeseca po nastaloj promjeni.

Član 46

Pravo na novčanu naknadu materijalnog obezbjeđenja imaju borci, vojni invalidi i civilni invalidi rata od I do V grupe, bez obzira na godine života, kao i ostali vojni invalidi i civilni invalidi rata, ako su stariji od 60 godina života (žene), odnosno 65 godina života (muškarci) ili su nesposobni za rad i privređivanje.

Pravo na novčanu naknadu materijalnog obezbjeđenja u smislu ovog zakona, imaju i članovi porodice umrlih ili poginulih boraca, vojnih invalida, civilnih invalida rata i članovi porodice palog borca, ako su nesposobni za rad i privređivanje i ako su materijalno neobezbijeđeni.

Član 47

Novčana naknada materijalnog obezbjeđenja pripada:

- 1) borcu učesniku Narodnooslobodilačkog rata od 1941. godine do prije 9. septembra 1943. godine (muškarci), odnosno 1. juna 1944. godine (žene), ako im je to vrijeme utvrđeno kao poseban staž osiguranja u dvostrukom trajanju po propisima o penzijskom osiguranju;
- 2) borcu koji je vršio vojne dužnosti ili druge dužnosti u vezi sa učestvovanjem u oružanoj akciji poslije 17.

avgusta 1990. godine, odnosno u vezi sa učestvovanjem u oružanoj akciji preduzetoj za vrijeme mira na poziv Vojske Jugoslavije;

3) vojnom invalidu, civilnom invalidu rata i korisnicima porodične invalidnine, u skladu sa ovim zakonom.

Član 48

Novčana naknada materijalnog obezbjeđenja određuje se u procentu od 20% od osnova utvrđenog članom 27 stav 2 ovog zakona.

Korisnicima porodične invalidnine koji pravo na porodičnu invalidninu ostvaruju kao sauživaoci novčana naknada materijalnog obezbjeđenja iz stava 1 ovog člana uvećava se za 20% za svakog sauživaoca.

Član 49

Visina novčane naknade materijalnog obezbjeđenja za članove porodice borca iznosi: 70% za jednog člana, 80% za dva člana, 90% za tri člana i 100% za četiri i više članova, od iznosa novčane naknade materijalnog obezbjeđenja člana porodice po osnovu kojeg ostvaruje to pravo.

Ako ima više članova porodice koji žive odvojeno (razvedeni roditelji, bračna i vanbračna djeca) novčana naknada materijalnog obezbjeđenja pripada samo onim članovima porodice koji ispunjavaju uslove u skladu sa ovim zakonom.

6. Porodični dodatak

Član 50

Porodični dodatak pripada korisnicima porodične invalidnine koji pravo na porodičnu invalidninu ostvaruju po osnovu smrti vojnog invalida, odnosno smrti civilnog invalida rata kome je do smrti pripadao dodatak za njegu i pomoć od strane drugog lica, ako on i članovi njegove porodice ne ostvaruju prihode iz člana 43 ovog zakona.

Porodični dodatak pripada u visini od 85% od dodatka za njegu i pomoć od strane drugog lica koji je vojnom invalidu, odnosno civilnom invalidu rata pripadao do smrti.

Sauživaocima porodične invalidnine pripada jedan porodični dodatak.

Ako korisnik porodične invalidnine ispunjava uslove za sticanje prava na porodični dodatak i prava na novčanu naknadu materijalnog obezbjeđenja, priznaće mu se jedno od ovih prava koje je povoljnije za korisnika.

Član 51

Samohranim, u smislu ovog zakona, smatra se lice, odnosno korisnik prava koji nema djece, odnosno ako ima djecu koja su nesposobna za rad i privređivanje, a nesposobnost odgovara I kategoriji invaliditeta u skladu sa propisima o invalidskom osiguranju, kao i dijete bez oba roditelja.

Član 52

Samohranom korisniku novčane naknade materijalnog obezbjeđenja kome je prema opštem zdravstvenom stanju potrebna njega i pomoć od strane drugog lica novčana naknada materijalnog obezbjeđenja iz čl. 48 i 49 ovog zakona uvećava za 50%.

Član 53

Samohranom korisniku novčane naknade materijalnog obezbjeđenja kome je prema opštem zdravstvenom stanju, uslovima i godinama života neophodan smještaj u ustanovu koja se bavi smještajem i zbrinjavanjem ovih lica pripada pravo na naknadu troškova smještaja i ishrane u toj ustanovi.

Za vrijeme smještaja korisnika iz stava 1 ovog člana, novčana naknada materijalnog obezbjeđenja iznosi 30% od iznosa određenog u čl. 48 i 49 ovog zakona.

Troškove smještaja za lica iz stava 1 ovog člana nadležnoj ustanovi nadoknađuje organ državne uprave nadležan za poslove boračke i invalidske zaštite.

7. Zdravstvena zaštita i druga prava u vezi sa ostvarivanjem zdravstvene zaštite

Član 54

Korisnici prava koji nijesu osigurani po drugom osnovu imaju pravo na zdravstvenu zaštitu i druga prava iz zdravstvene zaštite po propisima iz oblasti zdravstva.

Pravo na zdravstvenu zaštitu i druga prava u vezi sa ostvarivanjem zdravstvene zaštite imaju i članovi porodice korisnika prava, ukoliko nijesu osigurani po drugom osnovu.

8. Ortopedska i druga pomagala

Član 55

Vojni invalid i civilni invalid rata ima pravo na ortopedska i druga pomagala, u skladu sa propisima iz oblasti zdravstva.

9. Banjsko i klimatsko liječenje

Član 56

Vojni invalid i civilni invalid rata ima pravo na banjsko i klimatsko liječenje u skladu sa propisima iz oblasti zdravstva.

10. Besplatna i povlašćena vožnja

Član 57

Vojni invalid, civilni invalid rata i korisnik porodične invalidnine ima pravo u skladu sa ovim zakonom, na besplatnu vožnju u unutrašnjem saobraćaju željeznicom ili autobusom, kada ga nadležni organ uputi ili pozove u drugo mjesto radi pregleda kod ljekarske komisije.

Pravo iz stava 1 ovog člana ima i pratilac vojnog invalida, odnosno civilnog invalida rata, ako je korisnik dodatka za njegu i pomoć od strane drugog lica.

Član 58

Vojni invalid i civilni invalid rata ima pravo na povlašćenu vožnju u unutrašnjem saobraćaju željeznicom, autobusom i avionom, i to za:

- 1) tri putovanja godišnje željeznicom ili autobusom uz povlasticu od 75% od redovne cijene;
- 2) dva putovanja godišnje avionom uz povlasticu od 50% od redovne cijene.

Pravo iz stava 1 ovog člana ima i pratilac vojnog invalida, odnosno civilnog invalida rata, ako je korisnik dodatka za njegu i pomoć od strane drugog lica.

Član 59

Korisnik porodične invalidnine ima pravo na jednu povlašćenu vožnju godišnje u unutrašnjem saobraćaju željeznicom ili autobusom, uz povlasticu od 75% od redovne cijene.

Član 60

Pod jednim putovanjem u smislu čl. 58 i 59 ovog zakona podrazumijeva se odlazak iz polaznog mjesta u uputno mjesto i povratak iz uputnog mjesta u polazno mjesto.

Član 61

Način i postupak korišćenja prava na besplatnu i povlašćenu vožnju u smislu čl. 57, 58 i 59 ovog zakona propisaće organ državne uprave nadležan za poslove boračke i invalidske zaštite.

11. Pogrebni troškovi

Član 62

U slučaju smrti korisnika prava, članu porodice ili licu koje snosi troškove sahrane pripada naknada pogrebnih troškova.

Licu iz stava 1 ovog člana naknada pogrebnih troškova pripada u visini osnova utvrđenog članom 27 stav 2 ovog zakona.

Naknada pogrebnih troškova pripada licu ukoliko to pravo nije ostvarilo po drugom osnovu.

IV POSTUPAK ZA OSTVARIVANJE PRAVA

Član 63

Briše se. (Zakon o izmjenama Zakona o boračkoj i invalidskoj zaštiti, "Sl. list CG", br. 52/16)

Član 64

Postupak za ostvarivanje prava iz ovog zakona pokreće se podnošenjem zahtjeva.

Član 65

Po zahtjevu iz člana 64 ovog zakona u prvom stepenu rješava organ lokalne uprave na čijoj teritoriji podnosilac zahtjeva ima prebivalište.

O pravima iz stava 1 ovog člana u drugom stepenu rješava organ državne uprave nadležan za poslove boračke i invalidske zaštite.

Poslove iz stava 1 ovog člana organ lokalne uprave obavlja kao prenešene.

Član 66

Podnosilac zahtjeva za ostvarivanje prava pribavlja isprave kojim se dokazuje neka činjenica ili stanje od važnosti za donošenje ili izvršenje rješenja ili za preduzimanje druge upravne radnje.

Član 67

Činjenica da je rana, povreda ili ozljeda zadobijena u slučajevima iz čl. 7, 8, 12, 14 i 18 ovog zakona utvrđuje se samo pisanim dokaznim sredstvima iz vremena kada je rana, povreda ili ozljeda zadobijena, a izjava stranke i drugih lica, bez obzira na to u kom obliku je data, ne smatra se pisanim dokaznim sredstvom.

Pisanim dokaznim sredstvom, u smislu stava 1 ovog člana, smatra se i medicinska dokumentacija o liječenju koja potiče iz perioda dok su trajale te okolnosti, a najkasnije godinu dana od dana prestanka tih okolnosti.

Činjenica da je bolest nastupila u slučajevima iz čl. 7, 8 i 18 ovog zakona utvrđuje se samo na osnovu medicinske dokumentacije koja potiče iz perioda dok su trajale te okolnosti, a najkasnije dvije godine od dana prestanka tih okolnosti.

Činjenica da je bolest nastupila pod okolnostima iz člana 13 ovog zakona utvrđuje se samo na osnovu medicinske dokumentacije koja potiče iz vremena službe u Vojsci i perioda od 30 dana po otpuštanju iz Vojske.

Pod otpuštanjem iz Vojske podrazumijeva se otpuštanje u skladu sa Zakonom o Vojsci.

Član 68

Činjenica da je lice od koga članovi porodice izvode pravo po odredbama ovog zakona poginulo ili umrlo u slučajevima iz čl. 7 i 8 ovog zakona utvrđuje se samo pisanim dokaznim sredstvima iz vremena kada je to lice poginulo ili umrlo, a izjava stranke i drugih lica, bez obzira u kom je obliku saopštena, ne smatra se pisanim dokaznim sredstvom.

Član 69

Zahtjev za priznavanje svojstva ratnog vojnog invalida i civilnog invalida rata po osnovu oštećenja organizma nastalog usljed bolesti zadobijene u slučajevima iz člana 7 stav 1 tač. 1 i 2, člana 8 stav 1 tač. 2 i 3 i člana 18 ovog zakona podnesen po isteku pet godina od prestanka tih okolnosti neće se uzimati u postupak.

Član 70

Zahtjev za priznavanje svojstva mirnodopskog vojnog invalida po osnovu oštećenja organizma nastalog usljed bolesti zadobijene u slučajevima iz člana 13 ovog zakona podnesen po isteku pet godina od dana otpuštanja iz Vojske neće se uzimati u postupak.

Zahtjev za priznavanje prava na porodičnu invalidninu po osnovu lica koje je umrlo od bolesti zadobijene u slučajevima iz člana 13 ovog zakona, podnesen po isteku pet godina od dana kad je to lice otpušteno iz Vojske, neće se uzimati u postupak.

Član 71

Jedinica ili ustanova Vojske nadležna za vojno lice koje je u slučajevima iz člana 7 stav 1 tač. 1, 2 i 6 ovog zakona zadobilo ranu, povredu ili ozljedu usljed kojih je nastupilo oštećenje organizma, odnosno koje je poginulo ili umrlo, pokrenuće odmah, po službenoj dužnosti, odnosno na zahtjev pravno zainteresovanog lica, postupak radi utvrđivanja uzroka i okolnosti pod kojima je to lice ranjeno, povrijeđeno, ozlijeđeno, odnosno poginulo ili umrlo.

Postupak u smislu člana 71 stav 1 ovog zakona, za lica iz člana 14 ovog zakona pokreće starješina organa državne uprave nadležnog za poslove odbrane, u skladu sa propisima kojima se uređuje služba u Vojsci.

Po završenom postupku, nadležna vojna jedinica ili ustanova, odnosno nadležni organ izdaće pravno zainteresovanom licu uvjerenje o okolnostima iz stava 1 ovog člana radi ostvarivanja prava po ovom zakonu.

Član 72

Vojni invaliditet, invaliditet civilnog invalida rata, pravo na dodatak za njegu i pomoć od strane drugog lica, pravo na ortopedski dodatak, nesposobnost za rad i privređivanje kao uslov za ostvarivanje prava po ovom zakonu, kao i činjenica da je bolest u uzročnoj vezi sa vršenjem vojne službe, odnosno psihosomatskih bolesti za utvrđivanje svojstva civilnog invalida rata u smislu čl. 9, 13 i 18 ovog zakona utvrđuje se na osnovu nalaza i mišljenja ljekarske komisije.

Član 73

Organ državne uprave nadležan za poslove boračke i invalidske zaštite imenuje ljekarsku komisiju i određuje njeno sjedište i područje rada.

Član 74

Ljekarska komisija iz člana 73 ovog zakona daje nalaz i mišljenje na osnovu izvršenog neposrednog pregleda korisnika i priložene medicinske dokumentacije.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, ljekarska komisija može dati nalaz i mišljenje i bez neposrednog pregleda, ukoliko je priložena odgovarajuća medicinska dokumentacija.

Ljekarsku komisiju iz stava 1 ovog člana, koja daje nalaz i mišljenje organu koji u prvom stepenu rješava o pravima po ovom zakonu čine tri ljekara specijalista.

Ljekarsku komisiju iz stava 1 ovog člana koja daje nalaz i mišljenje organu koji u drugom stepenu rješava o pravima po ovom zakonu čine pet ljekara specijalista.

Način i postupak rada ljekarske komisije iz st. 3 i 4 ovog člana propisaće organ državne uprave nadležan za poslove boračke i invalidske zaštite.

Član 75

Rješenje donijeto u prvom stepenu kojim se utvrđuje pravo na ličnu invalidninu, porodičnu invalidninu, uvećanu porodičnu invalidninu, dodatak za njegu i pomoć od strane drugog lica, ortopedski dodatak, novčanu naknadu materijalnog obezbjeđenja i porodični dodatak podliježe reviziji.

Reviziju, po službenoj dužnosti, vrši organ državne uprave nadležan za poslove boračke i invalidske zaštite.

Ako je protiv rješenja donijetog u prvom stepenu izjavljena žalba, o reviziji i žalbi rješava se istim rješenjem.

Ako protiv rješenja iz stava 1 ovog člana nije izjavljena žalba, organ koji je donio rješenje dostaviće ga, zajedno sa spisima predmeta, organu nadležnom za vršenje revizije u roku od osam dana od dana isteka roka za žalbu.

Revizija i žalba odlažu izvršenje rješavanja.

Član 76

U vršenju revizije organ državne uprave nadležan za poslove boračke i invalidske zaštite može dati saglasnost na prvostepeno rješenje, može ga izmijeniti, poništiti ili ukinuti, odnosno poništiti i sam riješiti stvar na štetu ili u korist stranke.

Prvostepeni organ čije je rješenje u postupku revizije poništeno ili ukinuto i vraćeno na ponovni postupak donosi novo rješenje. Novo rješenje podliježe reviziji kojom se ispituje samo da li je u skladu sa razlozima zbog kojih je ranije prvostepeno rješenje poništeno ili ukinuto.

U postupku revizije organ iz stava 1 ovog člana dužan je da pribavi mišljenje ljekarske komisije. Kada je u pitanju utvrđivanje invaliditeta po osnovu bolesti iz čl. 9, 13 i 18 ovog zakona i utvrđivanje stepena oštećenja organizma na osnovu koga se stiče pravo na dodatak za njegu i pomoć od strane drugog lica ljekarska komisija će dati nalaz i mišljenje, po izvršenom pregledu.

Član 77

Organ iz člana 76 ovog zakona, ako protiv prvostepenog rješenja nije izjavljena žalba, dužan je da izvrši reviziju u roku od tri mjeseca od dana kada je primio predmet.

Član 78

Protiv rješenja donijetog po žalbi, kao i protiv rješenja donijetog u vršenju revizije, ako je njime izmijenjeno prvostepeno rješenje, može se voditi upravni spor.

Protiv rješenja donijetog u postupku revizije kojim je rješenje prvostepenog organa poništeno ili ukinuto i vraćeno na ponovni postupak ne može se voditi upravni spor, bez obzira na to da li je na prvostepeno rješenje izjavljena žalba.

Član 79

Organ iz člana 65 stav 1 ovog zakona, po službenoj dužnosti, pokreće postupak za donošenje novog rješenja o pravima vojnog invalida i civilnog invalida rata kome je procenat invaliditeta utvrđen privremeno, odnosno o pravima korisnika kome je odgovarajuće pravo utvrđeno privremeno na osnovu privremene nesposobnosti za rad i privređivanje.

Ako se korisnik ne odazove na pregled ili na drugi način onemogućiti da ljekarska komisija da nalaz i mišljenje, smatraće se da je odustao od zahtjeva za ostvarivanje prava, a postupak će se obustaviti.

Ako lice iz stava 2 ovog člana podnese ponovni zahtjev za priznavanje prava po ovom zakonu, novo rješenje ima pravno dejstvo od prvog dana narednog mjeseca po podnošenju zahtjeva.

Član 80

Ako kod vojnog invalida i civilnog invalida rata nastupe promjene koje su od uticaja na prava utvrđena pravosnažnim rješenjem, vojni invalid i civilni invalid rata može, po isteku dvije godine od dana donošenja pravosnažnog rješenja, podnijeti zahtjev za utvrđivanje novog procenta invaliditeta.

Po zahtjevu podnesenom u smislu stava 1 ovog člana postupak će se pokrenuti, ako vojni invalid ili civilni invalid rata priloži novu medicinsku dokumentaciju koja može biti od uticaja na utvrđeno pravo.

Član 81

Odredbe člana 80 ovog zakona primjenjuju se u postupku po zahtjevima za utvrđivanje procenta invaliditeta koje podnese lice kome je prestalo svojstvo vojnog invalida, odnosno svojstvo civilnog invalida rata zbog neispunjavanja uslova utvrđenih zakonom za sticanje tog svojstva u pogledu procenta invaliditeta.

Član 82

Troškove postupka za ostvarivanje prava po ovom zakonu snosi organ koji vodi postupak.

Član 83

U postupku ostvarivanja prava po ovom zakonu ne plaća se taksa.

V KORIŠĆENJE I PRESTANAK PRAVA

Član 84

Pravo na ličnu invalidninu, porodičnu invalidninu, uvećanu porodičnu invalidninu, dodatak za njegu i pomoć od strane drugog lica, ortopedski dodatak, novčanu naknadu materijalnog obezbjeđenja i porodični dodatak pripada od prvog dana narednog mjeseca po ispunjenju uslova propisanih ovim zakonom, ako je zahtjev podnešen u roku od tri mjeseca od dana ispunjenja uslova, odnosno od prvog dana narednog mjeseca po podnošenju zahtjeva, ako je zahtjev podnešen po isteku tog roka.

Danom ispunjenja uslova za ostvarivanje prava vojnog invalida po osnovu bolesti zadobijene u slučajevima iz čl. 12 i 13 ovog zakona smatra se dan otpuštanja iz Vojske.

Član 85

Vojni invalid koji stekne prava po ovom zakonu po osnovu bolesti i uživa ih najmanje pet godina, pa se poslije toga stanje poboljša i procenat invaliditeta smanji ispod procenta utvrđenog u slučajevima iz čl. 12 i 13 ovog zakona zadržava svojstvo vojnog invalida i koristi prava prema smanjenom procentu invaliditeta, pod uslovom da utvrđeno oštećenje organizma nije manje od 20%, odnosno 50%.

Član 86

Ako vojni invalid ili civilni invalid rata za isto oštećenje organizma ima pravo na novčanu naknadu za tjelesno oštećenje po propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju može, po svojem izboru, koristiti to pravo ili pravo na ličnu invalidninu po ovom zakonu.

Član 87

Vojni invalid ili civilni invalid rata koji istovremeno ispunjava uslove za sticanje prava na dodatak za njegu i pomoć od strane drugog lica, odnosno novčanu naknadu za njegu i pomoć po ovom ili drugom zakonu može to pravo, po svojem izboru, koristiti samo po jednom zakonu.

Član 88

Prava po ovom zakonu koja se stiču po osnovu rane, povrede ili ozljede ne zastarijevaju.

Član 89

Korisnik prava, utvrđenih ovim zakonom dužan je organu iz člana 65 ovog zakona prijaviti promjenu koja utiče na korišćenje i prestanak prava, u roku od 15 dana od dana nastale promjene.

Član 90

Lična invalidnina, porodična invalidnina, uvećana porodična invalidnina, dodatak za njegu i pomoć od strane drugog lica, ortopedski dodatak, novčana naknada materijalnog obezbjeđenja i porodični dodatak isplaćuju se po isteku mjeseca za koji se vrši isplata.

Član 91

Pravo na porodičnu invalidninu i ostala prava po ovom zakonu trajno prestaju bračnom drugu stupanjem u brak, osim ako su ta prava stečena po osnovu nesposobnosti za rad i privređivanje nastalih prije navršenih 45 godina života (udovica), odnosno 50 godina života (udovac).

Pravo iz stava 1 ovog člana prestaje i bračnom drugu koji ne vrši roditeljsku dužnost prema djeci sa kojom koristi prava utvrđena ovim zakonom. Ako roditelj nastavi da vrši roditeljsku dužnost, može nastaviti da koristi ta prava za vrijeme dok djeca ispunjavaju uslove za korišćenje prava.

Korisniku prava iz st. 1 i 2 ovog člana, koji je to pravo stekao po osnovu nesposobnosti za rad i privređivanje, prestaju prava po ovom zakonu danom zaposlenja, odnosno bavljenja samostalnom djelatnošću, osim bračnom drugu koji ispunjava uslove u pogledu godina života za ostvarivanje prava u skladu sa ovim zakonom.

Član 92

Prava utvrđena ovim zakonom ne može steći lice koje:

- 1) samovoljno napusti vojnu dužnost;
- 2) se samo rani ili povrijedi radi izbjegavanja vojne dužnosti;
- 3) svojom krivicom aktivira eksplozivnu napravu;
- 4) je osuđeno za ratne zločine.

VI NAKNADA ŠTETE

Član 93

Korisnik prava kome je izvršena isplata novčanih primanja na koju nije imao pravo dužan je da vrati primljeni iznos, ako je:

- 1) na osnovu netačnih podataka za koje je znao ili je morao znati da su netačni ili je na drugi protivpravan način ostvario novčano primanje koje mu ne pripada ili je ostvario primanje u većem obimu nego što mu pripada;
- 2) ostvario novčano primanje zbog toga što nije prijavio nastale promjene koje utiču na gubitak i prestanak prava, a znao je ili je mogao znati za te promjene.

Potraživanja u smislu stava 1 ovog člana zastarijevaju istekom roka određenog propisima o zastarjelosti potraživanja.

Korisnik je dužan da vrati nepravilno isplaćeno primanje najviše za posljednje tri godine, računajući od posljednje isplate na koju nije imao pravo. Ako to ne učini u roku koji odredi prvostepeni organ, povraćaj nepravilno primljenog iznosa ostvaruje se tužbom kod nadležnog suda.

VII EVIDENCIJA

Član 94

Organ lokalne uprave nadležan za poslove boračke i invalidske zaštite vodi evidenciju o korisnicima prava.

Organ državne uprave nadležan za poslove boračke i invalidske zaštite vodi evidenciju o isplatama korisnika prava.

Podaci o korisnicima prava unose se u evidenciju na osnovu prijave podnešenih na propisanom obrascu.

Organ državne uprave nadležan za poslove boračke i invalidske zaštite propisuje način vođenja evidencije korisnika prava.

Član 95

U evidenciju o korisnicima prava unose se sljedeći podaci:

- 1) prezime i ime;
- 2) jedinstveni matični broj građanina;
- 3) pol;
- 4) dan, mjesec i godina rođenja;
- 5) vrsta prava;
- 6) grupa prava;
- 7) broj sauživalaca;
- 8) datum sticanja i prestanka prava;
- 9) iznos mjesečnog novčanog primanja.

Korisnicima prava koji nemaju jedinstveni matični broj građana organ državne uprave nadležan za poslove boračke i invalidske zaštite određuje lični broj.

VIII NADZOR

Član 96

Nadzor nad izvršavanjem ovog zakona i propisa donešenih za njegovo sprovođenje vrši organ državne uprave nadležan za poslove boračke i invalidske zaštite, u skladu sa zakonom.

IX KAZNENE ODREDBE

Član 97

Novčanom kaznom od 100 eura do 2.000 eura kazniće se odgovorno lice u organu lokalne samouprave i organu državne uprave, ako:

- 1) u roku od osam dana od dana isteka roka za žalbu ne dostavi rješenje organu nadležnom za vršenje revizije (član 75 stav 4);
- 2) ne odloži izvršenje rješenja iz člana 75 stav 1 ovog zakona koje podliježe reviziji ili na koje je izjavljena žalba (član 75 stav 5);
- 3) u postupku revizije rješenja ne pribavi mišljenje nadležne ljekarske komisije (član 76 stav 3);
- 4) ne izvrši reviziju rješenja u roku od tri mjeseca (član 77);
- 5) blagovremeno ne pokrene postupak po službenoj dužnosti za donošenje novog rješenja o pravima vojnog invalida i civilnog invalida rata kome je procenat invaliditeta utvrđen privremeno, odnosno o pravima korisnika kojima je odgovarajuće pravo utvrđeno privremeno po osnovu privremene nesposobnosti za rad i privređivanje (član 79).

X PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 98

Korisnici prava na ličnu invalidninu, porodičnu invalidninu, uvećanu porodičnu invalidninu, dodatka za njegu i pomoć od strane drugog lica, ortopedskog dodatka, novčane naknade materijalnog obezbjeđenja, dodatka za samohranost, dodatka po osnovu oboljenja aktivne TBC i porodičnog dodatka koji su to pravo ostvarili po propisima koji su se primjenjivali do početka primjene ovog zakona nastavljaju sa korišćenjem prava u stečenom obimu i usklađuju se prema odredbi člana 27 stav 3 ovog zakona.

Korisnici prava na borački dodatak i prava na novčanu naknadu po osnovu nezaposlenosti koji su ta prava ostvarili po propisima koji su se primjenjivali do početka primjene ovog zakona nastavljaju sa korišćenjem prava u stečenom obimu, ukoliko ispunjavaju uslove za dalje korišćenje i usklađuju se prema odredbi člana 27 stav 3 ovog zakona.

Korisniku prava kome je do početka primjene ovog zakona konačnim rješenjem priznato pravo na putničko motorno vozilo po propisima koji su se primjenjivali do početka primjene ovog zakona, a rješenje nije izvršeno, obezbjeđuje se izvršenje rješenja i poslije tog datuma.

Lica koja do početka primjene ovog zakona nijesu ostvarila svojstvo vojnog invalida i civilnog invalida rata, a ispunjavaju uslove po propisima koji su se primjenjivali do dana početka primjene ovog zakona, ta prava ostvaruju po ovom zakonu.

Član 99

Borci iz člana 7 ovog zakona, kao i članovi njihovih porodica koji su ostvarili prava po propisima koji su se primjenjivali do početka primjene ovog zakona nastavljaju sa korišćenjem priznatih prava u stečenom obimu, a usklađivaće se prema odredbi člana 27 stav 3 ovog zakona.

Član 100

Nosioci "Partizanske spomenice 1941." godine, lica odlikovana Ordenom Narodnog heroja i članovi njihovih porodica koji su ostvarili pravo na godišnje novčano primanje za oporavak po propisima koji su se primjenjivali do početka primjene ovog zakona nastavljaju sa korišćenjem tog prava u stečenom obimu, a usklađivaće se prema odredbi člana 27 stav 3 ovog zakona.

Član 101

Nosioci "Partizanske spomenice 1941." godine, lica odlikovana Ordenom Narodnog heroja i članovi njihovih porodica pravo na zdravstvenu zaštitu i druga prava u vezi sa ostvarivanjem zdravstvene zaštite, pravo na ortopedsku pomagala, pravo na banjisko i klimatsko liječenje, pravo na besplatnu i povlašćenu vožnju i pravo na pogrebne troškove ostvarivaće u skladu sa ovim zakonom na način, po postupku i u obimu kao za vojne invalide.

Član 102

Vojni invalid državljanin Crne Gore i državljanin Srbije i Crne Gore kome je svojstvo vojnog invalida priznato do dana početka primjene ovog zakona, ako osnov za sticanje tog svojstva nije predviđen ovim zakonom, zadržava svojstvo vojnog invalida i koristi prava u obimu i pod uslovima propisanim ovim zakonom.

Član 103

Korisnik porodične invalidnine državljanin Crne Gore i državljanin Srbije i Crne Gore kome je to pravo priznato do početka primjene ovog zakona, ako osnov za sticanje tog prava nije predviđen ovim zakonom, to pravo i druga prava nastavlja da koristi u obimu i pod uslovima propisanim ovim zakonom.

Član 104

Korisnik porodične invalidnine državljanin Crne Gore i državljanin Srbije i Crne Gore koji je to pravo ostvario kao član porodice lica poginulog ili umrlog od posljedica rane, povrede, ozljede ili bolesti zadobijene u oružanim snagama Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije i Federativne Narodne Republike Jugoslavije ima pravo na porodičnu invalidninu u iznosu iz člana 36 stav 2 ovog zakona.

Član 104a

Korisnici prava iz boračke i invalidske zaštite koji su ta prava ostvarili po propisima koji su se primjenjivali do stupanja na snagu ovog zakona nastavljaju da koriste ta prava u obimu utvrđenom tim propisima, a usklađivaće se u skladu sa ovim zakonom.

Član 105

Zahtjevi za rješavanje o pravima po kojima do dana stupanja na snagu ovog zakona postupak nije okončan konačnim rješenjem riješiće se u skladu sa propisima koji su bili na snazi do dana stupanja na snagu ovog zakona, ako je to povoljnije za podnosioca zahtjeva.

Član 106

Organ lokalne uprave nadležan za poslove boračke i invalidske zaštite donijeće, po službenoj dužnosti, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, rješenja o pravima boraca, vojnih invalida, civilnih invalida rata, članova njihovih porodica i porodica palih boraca u stečenom obimu po propisima koji su bili na snazi do dana početka primjene ovog zakona.

Rješenja iz stava 1 ovog člana podliježu reviziji.

Član 107

Podzakonski i drugi akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 108

Do donošenja propisa iz člana 107 ovog zakona primjenjivaće se važeći podzakonski propisi.

Član 109

Danom početka primjene ovog zakona prestaju da važe:

- Zakon o materijalnom obezbjeđenju i drugim pravima boraca, vojnih invalida i članova njihovih porodica ("Službeni list RCG", broj 44/97);
- Zakon o zaštiti civilnih invalida rata ("Službeni list RCG", broj 44/97);
- Zakon o osnovnim pravima boraca, vojnih invalida i porodica palih boraca ("Službeni list RCG", br. 24/98 i 29/98);
- Odredbe čl. 1a, 2, 3, 5, 6a, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 18, 18a, 19, 20, 22, 23a i 23b. Zakona o osnovnim pravima nosilaca "Partizanske spomenice 1941" ("Službeni list SFRJ", br. 67/72, 40/73, 33/76, 32/81, 68/81, 25/85, 75/85, 44/89, 87/89, 20/90 i 42/90);
- Odredbe čl. 2a, 3, 4, 6, 7a, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 19, 19a, 20, 21, 23, 24a i 24b Zakona o osnovnim pravima boraca Španskog nacionalno oslobodilačkog i revolucionarnog rata od 1936. do 1939. godine ("Službeni list SFRJ", br. 67/72, 40/73, 33/76, 32/81, 68/81, 25/85, 75/85, 44/89, 87/89, 20/90 i 42/90);
- Odredbe čl. 2, 3, 5, 6, 8, 10a, 10b, 10v, 10d, 11, 12, 12a, 13, 14, 14a, 15, 17 i 19. Zakona o osnovnim pravima lica odlikovanih Ordenom Narodnog heroja ("Službeni list SFRJ", br. 67/72, 21/74, 33/76, 32/81, 68/81, 25/85, 75/85, 44/89, 87/89, 20/90 i 42/90);
- Odredbe čl. 1a, 2, 4, 11 i 11a. Zakona o osnovnim pravima lica odlikovanih Ordenom Karadorđeve zvezde s mačevima, Ordenom Belog orla s mačevima i Zlatnom medaljom Obilića ("Službeni list SFRJ", br. 67/72, 22/73, 33/76, 68/81, 75/85, 44/89 i 87/89);
- Odredbe čl. 4, 5, 6, 8, 11 i 15. Zakona o boračkom dodatku ("Službeni list SFRJ", br. 67/72, 33/76, 32/81, 68/81, 75/85, 44/89, 87/89, 20/90 i 42/90).

Član 110

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore", a primjenjivaće se od dana početka primjene Zakona o upravnom postupku ("Službeni list CG", br. 56/14, 20/15 i 40/16).

NAPOMENA IZDAVAČA

Danom stupanja na snagu Zakona o izmjenama Zakona i drugih propisa zbog ustavne promjene u nazivu države ("Službeni list Crne Gore", br. 73/10), u zakonima i drugim propisima koji su doneseni prije Ustava Crne Gore:

- naziv: "Republika Crna Gora" zamjenjuje se nazivom: "Crna Gora";
- u nazivu državnih i drugih organa i u nazivu pojedinih akata riječ "Republika" briše se;
- naziv: "republički organ uprave" zamjenjuje se nazivom: "organ državne uprave";
- riječ "republički" zamjenjuje se riječju "državni" ili se briše.